

Werk

Titel: Metamorphosis insectorum Surinamensium

Autor: Merian, Maria Sibylla

Verlag: Selbstverl.

Ort: Amsterdam

Jahr: 1705

Kollektion: Zoologica

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN477653782

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN477653782>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=477653782>

LOG Id: LOG_0086

LOG Titel: De XLI. Afbeelding

LOG Typ: chapter

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain these Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

DE XLI. AFBEELDING.

DEze roode wortel *Battates* genaamt, is wat lichter als in Europa de Bietwortels, men beryd die ook als de Bietwortels, men stooffe ook by vleesch, haar smaak gelyk zeer aan de Castanien, zyn weeker en noch lieflyker als de zelve, wassen en vermeederen sig schielyk, alzo dat van een wortel in korte tyd een heel velt vol word, sy loopen op als de *Winde* waarom die ook om dit Ried omgelyd heb, (welk Ried ook daar in 't land omtrent de wateren waft, en heeft rood-achtige geele bloemen) de *Battates* bloemen zyn blaeuw, als een tak op de aarde raakt, maakt hy weder wortel, en vermeedert sig alzo door wortel, ranken en zaaden.

Den Rups op het ried-blad kruipende, at beide deze kruiden, was gans vierkantig, geelachtig groen, met roode ronde knoopjes bezet, hare klauwen en voetjes laagen in een dun doorsigtig velletjen, het welk over het geheele onderlyf heenen ging, in 't gaan zag men geen voeten, maar kleefde overal aan met dit velletjen als een slak, den 22. July heeft sy haar zelve een okerverwig gespinnt gemaakt, waar uit den 23. Augusti een zodanig vligend dier uit quam, bruin en met gout geele streepen verciert, als boven vliegend verdoond werd.

Het kleine groene Rupsken (gelyk als twee op den steel en blad kruipen) heeft deze *Battates* bladen gegeeten, ik heb diergelyke ook op de *Comcommers* gevonden, sy waren zeer ras, om achterwaarts en voorwaarts te loopen, ten laastten wierden sy roosflood, maakten een dun wit gespinnt, daar in sy den 24. Augusti tot Poppetjes wierden, den 29, 30, 31. Augusti quaamen tweederlei Cappelletjes daar uit wit en geel, met bruine randen, gelyk hier een zittende en vliegende verdoond word.

Dit ried, dat hier afgebeeld werd, is de Can-
nacorus flore Coccineo splendente Tournefortii in-
situtiones rei herbariae, en de Canna indica flore
fulgenti Cocco splendente Herm. Catal. de Win-
de, die sig om dit ried omwind, is de Kappa-
kelengu in de hortus Malabaricus, en de Batatas
of te Camotes Hispanorum onder deze naam van
Clysius beschreeven, veel naamen, met welke deze
Winde van verscheide Auteuren werd voorgesteld,
werde by een gevoegt in myn flora Malabarica on-
der de naam van Convolvulus indicus, radice
tuberosa eduli, cortice rubro, Batatas dictus
Parad. Bat. Prod. tot noeh toe heeft echter nie-
mant, dat my bekend is, de bloemen van dit ge-
wasch afgebeelt, dan alleen den Auteur van dit Werk,

alhoewel Piso in sijn Historia Naturalis geschreeven
heeft, dat de soorte van Batata een bloem voort-
brachten, als die der Winden; Clajus heeft nimmer
konnen te weeten koomen welk bloem ofte vrucht dit
gewasch voortbracht; Marggravius ontkennd dit ge-
wasch een van die beide voort te brengen, zoo dat
men uit de afbeelding, die hier verdoond werd,
klaarlyk kan zien, dat het met recht van verscheide
Auteuren onderde soorte van Winde geplaatst is:
Hernandes in sijn Historia Mexicana verbeelt in een
mede soorte, die hy Cacamotic Tlanoquiloni seu
Batata Purgativa noemt, bloemen die de bloemen der
Winde gelyk is. Welke Batata Purgativa ook zoda-
nige bloemen van Piso en Marggravius werden toe-
geschreeven.